

Velja v Ljubljani:

cele leto . . . K 56—
pol leta . . . " 28—
četrt leta . . . " 14—
na mesec . . . " 4-70

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta " " 30—
za četrt leta " " 15—
za en mesec " " 5—

Jugoslavija

Napismenena naročba brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo naročnino po nakaznici.

Oglašje se računajo po površini prostora in sliki visok ter 63 mm širok za enkrat ali večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19.
Upravništvo je na Marijinem trgu šte. 8. —
Telefon šte. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj prileži za odgovor dopisnica ali znakna. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Pod italijanskim jarmom! Upor junaških Jugoslovank na Krasu.

Slovenci trpe za zločinstva Mažarov in Nemcev. — Usoda primorskih internirancev v Italiji.

Borovnica, 28. decembra. (Izv. por.)

Pred prazniki je italijansko vojaštvo priredilo v Št. Petru na Krasu neko veselico. Domačini se te veselice niso udeležili, pač pa je prikorakala pred hišo, kjer so imeli Italijani svojo veselico, skupina fantov in deklet s slovensko trobojnico. Pred lokalom so se ustavili ter zapeli „Lepa naša domovina“. Italijanski vojaki in častniki so udri iz hiše in hoteli fante in dekleta razgnati. Toda ti se niso dali ustraševati, temveč so začeli vzklikati „Živela Jugoslavija!“ Prišli so tudi karabinerji in neki častnik je hotel iztrgati trobojnico dekletu, ki jo je nosila. Častnik je trobojnico tudi res raztrgal. Ko je dekletu ostal samo še drog, je začela udrihati po častniku in konju, da se je konj splašil in odnesel častnika. Dekle so uklenili, a obenem so aretirali tudi 7 drugih deklet. Vsa ta dekleta so potem razdelili v dve skupini po štiri, vsako skupino obdali s stotnijo vojakov z nasajenimi bodali in jih gnali v Postojno v zapore. Med potjo so dekleta neprestano klicala: „Živela Jugoslavija!“ Italijanski vojaki so jim grozili, da jih postreljajo, a junaška dekleta so odgovarjala: „Pa nas postreljajte! Me do zadnjega dihaja ne nehajo klicati: „Živela Jugoslavija!“

Izlet

na italijansko fronto ali slika iz logaške postaje.

V petek, 27. t. m. se je pripeljalo iz Ljubljane z jutranjim vlakom okrog 30 civilnih oseb — na logaško postajo. Tu je bilo treba izstopiti in se podati med špalirjem laških orožnikov (karabinerjev) v vežo železniške postaje. Po polurnem čakanju pride laški častnik, da pregleda potne izkaznice ter da dovoli nadaljevanje vožnje proti Trstu. Dasi je častnik laški pisano potno izkaznico, izdano od „Posredovalnice za goriške begunce v Ljubljani“ prečital, je vprašal pisca teh vrstic, kam in v kakšen namen da želi potovati. Hotel je namreč spoznati, razume li vprašani italijanski ali ne. Ko je zaželjeno pojasnilo dobil tudi še ustmeno, zahteva še morebitnih drugih dokumentov. Pri pogledu na „Propustnico vojaškega štacijskega poveljstva v Ljubljani“ in vrši štampiljo s SHS — pečatom, mu zardi obraz in z nervozno naglico raztrga imenovano propustnico, vrže koščke papirja na tla in se zadere: „Tako nazaj v Ljubljano!“ V spremstvu laškega orožnika je bilo treba se ukloniti izbruhu jeze in narodnega sovraštva častnika armade, ki se je baje borila tudi za osvoboditev zatiranih Jugoslovancev, gotovo zato, da jim obesi lastni jarem suženjstva v imenu „svetega egoizma“ dvatisočletnih laških kulturonošcev — harlekinov. Ker jim usoda ni naklonila zmag tekom svetovne vojne, hočejo zmagovati na nizkotni način nad vnanjimi znaki naše mlade države. Pa naš SHS jim bo obtičal v grlu, kakor svetovni globus nemškemu Viljemu, ko ga je hotel spraviti v svoj nenasitni pruski želodec.

Italijani že postavljajo mejnike!

Cirknica, 28. decembra. Pri Rakeku in sploh ob vsej demarkacijski črti je laški kordon in so postavljeni mejniki z napisom: „Confine d'Italia“ — Meja Italije. Italijani pa nameravajo zasesti tudi Cirknico, da zastraže vse važnejše prehodne točke preko Javornika. — Cirknico so prekrstili v Ciconico.

Italijani proti slovenskim železničarjem.

Dne 21. decembra so Italijani aretirali v Logatcu nadrevidenta Petra Jernejca in sicer brez vsakega povišanja ter ga odvedli v Trst. G. Jernejc je imel nočno službo ter je bil brez vsakega vzroka aretiran, kakor tudi službujoči telegrafist. Oba so imeli čez dan v gostilni pri Rusu zaprta, zvečer pa ju odvedli v Trst. Sumi se, da je kriv te aretacije sedanji postajni načelnik v Logatcu, katerega so Italijani postavili.

Vsi naši železničarji morajo imeti italijanske službene čepice in službeno obleko po italijanskem kroju. Silijo jih, da bi se izjavili za italijansko službo. Izdali so tozadevni odlok. Veliko slovenskih železničarjev je odpovedalo službo. Na vseh važnih postajah zasedenega ozemlja, kakor v Trstu, Št. Petru, Opatiji itd. so prideli Italijani v službovanje svoje italijanske „capote“ iz kraljestva. V Št. Petru na Krasu fungira celo posebni inšpektor dr. Monti, ki vlada od Nabrežine do Logatca in od Št. Petra do Reke.

Tudi italijanski iredentovci prihajajo v naše kraje od vseh strani. Tako je prišel v Opatijo neki Palese Ettore, ki je v začetku vojske uganjal take škandale, da je bil primoran oditi iz Opatije. Pravi, da je designiran kot načelnik postaj Opatija-Matulje.

Nova nemška zlodejstva v Korotanu.

Št. Pavel zasedle nemške tolpe. — Jugoslovanska posadka odvedena v vjetništvo. — Nasilstva nemške druhali proti domačinom Slovincem.

Ljubljana, 28. decembra.

Iz Koroške prihaja ena žalostna vest za drugo. Pred dobrim tednom smo doživeli grabštajnsko sramoto, a sedaj drugo v St. Pavlu. Krčijo se nam pesti in srca zahtevajo, da se vse to maščuje.

Obenem se pa moramo vprašati: Kdo je kriv? In tudi odgovor na to vprašanje ni težak. Krivo je vsemu temu nesrečno cincanje takozvane „Narodne vlade“, ki se ni mogla odločiti pravočasno za nikak odločen korak. A sedaj se vidijo posledice. Vse trpljenje naših nesrečnih bratov na Koroškem, vsa kri, ki se tam preliva in se bo še prelivala, pada na gospode v Narodni vladi. Toda sedaj je prepozno za rekriminacije. Treba gledati, da se storjeni grehi popravijo. Mi vsi pa moramo odločno in energično zahtevati: Zločini, ki jih zagreša koroško nemčurstvo nad našo armado in našim ljudstvom, se morajo maščevati.

V naslednjem podajemo o dogodkih v St. Pavlu sledeča poročila:

Organiziran napad druhali.

Maribor, 28. decembra. (Izvirno poročilo.) V petek, dne 27. t. m. zjutraj ob sedmih, so nemške tolpe, sestavljene deloma iz vojakov, deloma iz civilistov, udrele v St. Pavel. Vsi so bili oboroženi z ročnimi granatami in revolverji. Pod samostanom so postavili strojne puške in streljali na kolodvor. Vdrli so s silo v samostan, odpeljali menihe in jih internirali. Naša posadka, obstoječa iz 74 Srbov, je streljala s strojnimi, dokler ji ni zmanjkalo municije. Medtem so aretirali župana Zorka, ga vozili po trgu in zasramovali. Notar, nemški nacionalec, je navalil oborožen z revolverjem in ročnimi granatami v zasebno stanovanje poštnih uradnic z grozilnimi besedami: „Die Rache ist süß!“ (maščevanje je sladko). Uradnice so se skrile v klet, odkoder so jih odvedli v šolo. Med potjo je nemška drhal — ponajveč ženske, oborožene s puškami in ročnimi granatami! — pljuvala nanje in jih zasmehovala s ciničnimi psokami. Otroci pa so jih obmetavali s kepami. Druhal je vpila: „Mi nimamo nobenega cesarja, nobene oblasti, nam se ne more zgoditi ničesar!“

Divjanje nemške druhali proti Slovincem v St. Pavlu.

Maribor, 28. decembra. (Izv. por.) Slovenskega župana Zorka so nemške razbojniške čete odvedle neznan kam, najbrže v Celovec. Aretirali in vklelili so tudi postajenačelnika Korotana in davkarja Praznika, katerega je razdivjana soldateska klofutala in ju ranila. Slovenski oddelek, kakih 40 mož, je odšel prejšno noč v Labod po pomoč, pa se ni mogel več vrniti. — Aretirane slovenske uradnike so peljali zastražene v živinskem vozu najprej v Volšperk k štacijskemu poveljstvu, kjer so jih zaslišali in preiskali. Kako je bil cel napad organiziran, pričča dejstvo, da so nahujskane dru-

hali ob železniški progi pričakovale aretirane in streljale v vlak. Pošteni nemški fantje so morali ves čas na lastno odgovornost braniti življenje aretirancev. V Volšperku je dovolilo štacijsko poveljstvo, da smejo aretiranci s stražo v gostilno, ker so bili še ves čas brez hrane. V gostilni so jih Nemci psovali, opljuvali in metali nanje krožnike. Po zaslišanju so jih na njihovo prošnjo končno pustili odpotovati v spremstvu straže proti Ljubljani in sicer preko Zeltwega, Ljubna, Brucka in Gradca. V Ljubljano so se vrnili postajenačelnik Korošec in poštni uradnici M. Podržaj in M. Dimic.

Nemška druhali dejansko napada srbsko vojsko.

Maribor, 28. decembra. (Izv. por.) Nemške razbojniške tolpe so v St. Pavlu tudi dejansko napadle srbsko vojsko. Srbskega poročnika Jurkoviča in podporočnika Stosića so gnali napol naga po trgu in ju odgnali v Celovec. Srbskim častnikom in vojakom so pokradli vse, kar so imeli pri sebi. Druhal sta povejevala nadporočnik Maierhofer iz Volšperka in por. Gönitzer iz Spod. Dravograda. Množica je divjala kakor zbesnela. Jugoslovansko posadko, srbski oddelek, so vjeli in odvedli v Celovec.

Sežiganje jugoslovanske zastave.

Maribor, 28. decembra. (Izv. por.) O divjih, razbojniških napadih nemških čet v St. Pavlu še to podrobnost. Tolpa se je med velikanskim vikom in tuljenjem polastila jugoslovanske zastave, ki je plapolala raz kolodvorsko splotje. Svečano so jo sežgali med vzklikanjem in petjem nemške himne.

St. Pavel v nemških rokah.

Uradno poročilo.

Ljubljana, 28. decembra. Ljubljanski korespondenčni urad objavlja iz uradnega vira: 25. in 26. decembra so se nemški kmetje pod vodstvom civilno oblečenih nemško-avstrijskih častnikov oboroževali in zbirali. Ko so bili zbrani in organizirani, so udarili na St. Pavel. Doznavši pa, da je v St. Pavlu srbska posadka, mesta niso napadli. Ko se jih je 27. t. m. bilo z vseh strani zbralo dosti veliko število, so St. Pavel obkolili. Skoro je iz Volšperka po Labodski dolini na pomoč prišel večji nemški oddelek in za St. Pavel se je vnel boj, ki je trajal več ur. Nemcem se je posrečilo St. Pavel zavzeti in prodreti proti jugu v smeri na Labod (Lavamünd). Nemce so vodili civilno oblečeni častniki. Očitno je, da so ljudstvo pobunili nemški agitatorji.

Napad na Sp. Dravograd.

Maribor, 28. decembra. Danes so nemške čete, prodirajoče iz Labodske doline, napadle Sp. Dravograd. Naše čete so napadalce porazile in jih prisilile na umik proti Labodu.

Ljubljana, 28. decembra 1918.

Povdarjamo, da je z ozirom na nevarnost na naši zapadni meji enotno nastopanje celega slovenskega dela našega naroda kategorična potrebnost. Proti zunanemu sovražniku bomo le s slogom v državi uspešno nastopali. Da premagamo zunanjo nevarnost, se morajo sirtiti vse stranke in vsi sloji. Takšna neobhodno potrebna sloga je pa le takrat mogoča, kadar vem, da ljudje, s katerimi grem skupaj, to, kar oficijelno proglašajo, tudi v srcu mislijo.

Odstraniti se morajo znaki, ki vzbujajo sum, kot da pri nas temu ni tako!

Ni blazneža, ki bi si upal trditi, da smo italijanski nevarnosti sami, to je Slovenci kos. Saj niti Korotana, edinega svetlega spomina naše domovine ne znamo rešiti in če pojde dolgo tako naprej, bomo prestol slovenskih vojvod definitivno izgubili. Torej si kar lepo priznajmo, da smo v tem oziru za enkrat nezmožni. Čas je že, da se tega jasno in odkritosrčno zavemo. Ker je temu tako, pa moramo gledati na to, da ustvarimo položaj, ki nam bo omogočil premagati grozečo smrt — seveda, če res ljubimo zapadni del svoje domovine. Sami tega ne moremo, ker smo slabi v vseh oziirih. Zato delajmo na to, da se okrepmo fizično in moralno.

Okrepitev je le v ujedinenju tudi s Srbi!

Zalostno je, da moramo to povdarjati še danes, ko je ujedinenje že izvršeno!

Da izvršeno je, toda le potom uradnih izjav, oficijelnih brzojavk in sličnih mask. Kje je pa srce, kje odkrita misel?

Greš po deželi, govoriš z našim dobrim človekom, govoriš mu, kar si čutil že zdavnaj pred vojno, govoriš, kar si moral zatajevati prva vojna leta. Tvoj besednik vidi in spozna, da tu ne govori sebičnost, postane zaupljiv in ti razodene, da „so rekli, da je boljša republika“. Govoriš, razkladaš in vidiš, da mu je pojem ujedinenja, naš pojem, slovenska beseda neznana, tuja beseda, ki ji prave vsebine ne ve, to tujo besedo pa pozna in ti jo instinktivno stavi proti — ujedinenju. Za ušesa nedolžne besede so vlije v srca nameravani strup, tem lažje, ker so prišle od strani, ki so za srca in duše avtoriteta.

Drugod zveš, da „so rekli, da nobenega Aleksandra ne poznajo“. Franca Josefa, Karla, Fridrika, Evgena, vse te sesalke so poznali, vnuka jugoslovanskega oratarja ne poznajo.

Tam slišiš, da molijo še vedno za „ubogega“ cesarja Karla.

Franca Ferdinanda ti slikajo kot Slovanom prijaznega ter ne pozabijo pristaviti, da so ga „Srbi ubili“. Fran Ferdinand, ki se ni drugače razveselil, dokler ni videl pred seboj cele kupe postreljenih krvaveh srn, šele takrat je bila njegova živalska nprav nasičena, Franc Ferdinand, ki je strogo prepovedal svoji družinčadi češko govoriti. Franc Ferdinand naj služi za netenje nezaupanja napram Srbom.

V peti fari so zopet rekli, da smo imeli preje poštenega vladarja — ki si je protizakonito dajal izplačevati stotisoče na mesec zato, da so ga imenovali za „rhovnega poveljnika, čigar stric in sorodniki so morili in posiljevali naše otroke in ženske — ta cesar je bil pošten, ampak sedaj imamo kralja, tako „so rekli“, ki ...

V hribih so bili Srbi slikani kot krivoverci, zakon s Srbkinjo kot smrtni greh!

Kamor greš, slišiš neznosnosti. In kdo jih širi?!

Vidi se, da Šusteršičev duh ni še izginil.

Z ljudmi Šusteršičevega duha je pa sloga seveda nemogoča.

Ker je pa sloga med nami tako krvavo potrebna, je nujna potreba, da Slovenska ljudska stranka te ljudi, ki širijo nezaupanje, ki sejejo sovraštvo, postavi na laž. Če tega ne stori, nam ne bo preostajalo drugzega, da začnemo proti tem nevarnim škodljivcem sami boj in naj potem Slovenska ljudska stranka nikar ne bo užaljena in

naj nikar ne razglašajo, da nastopamo proti njej! Ne, nikdar!

Nastopali bomo z vsemi sredstvi proti tistim brezvestnejšem, ki se s svojim umazanim delom skrivajo za stranko, kamor ne spadajo. Za take individujske ni stranka, v kateri je deloval dr. Krek blagega spomina.

Ker taki ljudje ogrožajo s svojim ruvanjem in šuntanjem domovino, pozivljamo vlado, da svojim organom zabiči, da storijo svojo dolžnost in da napravijo te ljudi za toliko časa neškodljive, dokler jih ne mine žalost, ki se jih je polotila ob padcu „presvitlega cesarja Karla“.

Odstranimo vse zapreke odkritosrčne sloge!

To je naloga nove vlade, ki naj jo izpopolni bolje, kot jo je izpolnjevala stara.

Poverjeništvu za notranje zadeve, ki ima skrbeti za red v deželi, bo moralo biti energičnejše in bi morda kazalo, da pride v druge roke! — c.

DR. IVAN MAZEK:

Rezervni častniki in odpravnina.

(Konec.)

To pomanjkanje termina pa vsebuje še eno nevarnost — in zopet za tiste, ki so delavni, četudi so morebiti v to primorani po razmerah. Že za mesec november se je zgodila neenakost, kateri se ni bilo mogoče izogniti, da so bili enako plačani tisti, ki niso nič delali in s 15. odšli in tisti, ki so od prvega dne posvetili vse svoje moči domovini na enem ali celo na več mestih. In če kdo stori to še nadalje in odide šele čez par mesecev iz vojaške službe, ali dobi potem še kako odpravnino, ko je mogoče še bolj potreben in je izgubil zopet nekaj več časa za svoj poklic? Oni, ki takoj izstopi, jo vsekakor dobi in država takorekoč od njega zahteva, da skozi tri mesece „lenari“, če hoče dobiti vso trimesečno odpravnino. Pa še nekaj izhaja iz zgoraj navedene naredbi, kakor jo je zasnovala Narodna vlada. Za mesec november se je že izplačalo vsem rezervnim častnikom. Za mesec december se bo moralo tudi vsaj še onim, ki se nahajajo v službah — potrebnim ali nepotrebnim — in teh je še zelo veliko. Odpravnina se torej prične plačavati najprej možno šele s 1. januarjem 1919. Ali ne bi bilo bolje in ceneje, reči s 1. decembrom 1918, da dobi vse trimesečne dohodke oni rezervni častnik, ki gre takoj iz vojaške službe. Za državo bi bilo ceneje, ljudje pa bi bili preje zopet v normalnih razmerah.

Še je čas, zadevo hitro in korenito sanirati, mesto jo s cincianem in polovičarstvom napraviti za obe strani vsak dan bolj kritično. Moji konkretni predlogi bi bili sledeči:

1. S 1. januarjem 1919 naj se brez pogoja odstrani vse rezervne častnike iz vseh vojaških služb; one, ki so državni uradniki in katerih se v civilni službi krvavo potrebuje, pa vlečejo še vedno dvoje plač, je odstraniti takoj, ker lahko takoj nastopijo civilno službo — brez vsake odpravnine, izvzemši konceptnih praktikantov in sodnih avskultantov.

2. Brez odpravnine je najkasneje s 1. januarjem 1919 odpustiti tudi vse one rezervne častnike, ki so od doma premožni, četudi še nimajo samostojne eksistence.

Na ta način se bo precej zmanjšalo število rezervnih častnikov in poverjeniku za finance ne bo treba imeti pretežkih skrbi. Na drugi strani pa se za resnično potrebne poseže lahko globlje v mošnjček.

3. Rezervnim častnikom, ki so učitelji ali dijaki, naj se da kot odpravnino trimesečne polne dohodke. Vrhutega naj se gre dijakom tudi dalje na roke pri študijah potom podpornih društev; učitelstvu pa naj se čimprej zviša plače, pa bodo z veseljem slekli vojaško suknjo.

4. Kdor želi obiskati poštni ali železniški ali trgovski kurz, dobi polne dohodke za tri mesece bivanja v kurzu, kakor vladna naredba določa.

5. Vsem ostalim rezervnim častnikom, ki se s 1. januarjem odpuste iz vojaške službe, je plačati polna odpravnina za tri mesece.

Kogar pa država kot v službi potrebna čez 1. januarja 1919 pridrži, temu je, samoobsebi umevno, izplačati celo odpravnino pri izstopu odnosno pri odpustu iz službe.

6. Odpravnina naj bi obstajala iz najmanj vseh mesečnih dohodkov dotičnika (tudi prispevkov za njegovo družino); ker odpade možnost prehrano v mensi, naj bi znašal relutum dnevno devet kron.

Ali pa naj bi bila odpravnina enotna za vse sarže v znesku 2000 do 3000 kron. Odpravnino je izplačati naenkrat.

Ker sem mnenja, da po tej razberi gotovo ne pride v poštev več kot 500 rezervnih častnikov, bi znašala ta celotna odpravnina v najvišjem obsegu en do poldrug milijon kron. Če pa se bo še nadalje odlašalo in „flikalo“, bo pa — kakor sem menda zgoraj zadostno dokazal — stalo še enkrat toliko.

Se na eno ne bi smela Narodna vlada pozabiti. Dolgoletno trpljenje in težke krivice pod prejšnjim režimom, predvsem napram inteligenci, nastavljeni po zasebnih službah, je hotela stara vlada končno vsaj nekoliko popraviti s tem, da je častnikom akademske izobrazbe dala trimesečni dopust za položitev (odvetniškega, notarskega, sodnega itd.) izpite (glej K. M. Erl. Abt. F. št. 112.400 ex 1918 in A. O. K. Erl. Pers. št. 65000 z dne 22. avgusta 1918). Zato stavi za slučaj, da se gori navedenim predlogom iz katerihkoli vzrokov ne bi moglo ugoditi, eventualni predlog, naj se vsaj v slednje označenih slučajih dovoli, odpravnino v višini polnih dohodkov dotičnega častnika za tri mesece (ali enotno 3000 kron), ker tu gre v pravem pomenu besede za eksistenco posameznikov in celih družin; in precej jih bo tudi med Slovenci, katerim je preobrat prekrižal tak dopust.

Konečno pa je treba pomisliti, da gre tu po večini za našo mlado narodno inteligenco. Čimprej se ta osamosvoji in se ji pomaga do trdne civilne eksistence, tem preje in tem več bo narodnih delavcev. Denar tedaj ni vržen proč in v tem velevažnem vprašanju ne smemo biti malenkostni, temveč treba zadevo velikopotezno in hitro rešiti. Tako se odstrani čimprej tudi vsako nezadovoljnost in iz te izvira jočo nevarnost.

Predmetni članek sem odposlal vsem trem ljubljanskim dnevnikom (za aktualna vprašanja, za katera se slavna Narodna vlada v Ljubljani ne meni, se seve tudi Slov. Narod, Slovenec in Naprej ne menijo. Op. stavca.) že z začetkom tega meseca, pa ga iz neznanega vzroka do danes niso priobčili. Objavljam ga sedaj — čeprav nekoliko kasno, ker je še vedno aktualen.

Kako sodi narod.

O shodu v Št. Jerneju se je pri nas marsikaj na tihem šepetalo. „Slovenec“ je pisal, da so shod razbili pristaši J. D. S. To pa ni resnica. „Slov. Narod“ je takoj izjavil, da bi obsojal kaj takega in tudi mi smo mnenja, da se shodi ne smejo razbijati. To pa kar se je zgodilo v Št. Jerneju je bilo nekaj drugega: to je bila sodba in obsodba ljudstva nad onimi, ki v težkih časih niso stali na strani naroda.

Prejeli smo o shodu v Št. Jerneju obširno poročilo, iz katerega povzemamo, da vsa stvar ni imela s strankarstvom ničesar opraviti. Ljudska jeza se je le obrnila proti nekim gospodom, ki so se odlikovali tekom vojne kot posebno vneti priganjači Habsburžanov, sovražniki Srbom in agitatorji za vojno posojilo. Dr. Lovro Pogačnik so pa spoznali nekateri njegovi bivši vojaki in ti so mu očitali, da jih je dal za vsako malenkost privezovati, da jim je za vsako malenkost naagal težke kazni in da kot c. kr. avstrijski častnik in poveljnik stotnije ni hotel razumeti slovenskega jezika. Razjarje-

no ljudstvo je navalilo na oder in dr. Pogačnik je moral z drugimi gospodi vred bežati.

Tako kratka vsebina dopisa. Nočemo odobravati nikakega nasilja, še manj nam gre za osebnosti — prinašamo poročilo zato, da izve javnost resnico in nekateri gospodje naj se iz tega uče, da narod ni pozabil, kaj se je godilo prej pri nas in kdor nima čiste vesti — naj se ne sili v ospredje. S tem se bo vsak najlažje ognil, da se mu ne zgodi tako, kakor se je gospodom v Št. Jerneju. Povdarjamo še enkrat: smo za svobodno besedo, ki je naj ima v naši svobodni državi vsak — pa tudi narod. Kdor se torej boji obračuna, naj obračuna sam s seboj in potem naj govori z narodom.

Jugoslavija.

Regent primorskim prognancem.

Belgrad, 28. decembra. Na pozdrav primorskih prognancev je regent Aleksander odgovoril s sledečo brzojavko: Vojni duhovnik Budin, predsednik goriškega sestanka, Ljubljana. Pozdrav primorskih prognancev me je globoko dirnil, storiti hočemo z združenimi silami vse, da obvarujemo svojo sveto zemljo vsakega tujega gospodstva. Z nami so velika načela Wilsona in drugih naših mogočnih zavaznikov. Ne obupajmo in Bog nas ne bo zapustil. Aleksander.

Reka samostojna republika?

Reka, 28. decembra. Hrvaški renegeat, nekdanji dr. Grošič, zdravnik v Kastavu, sedaj navdušen Italijan dr. Grossich je proglašil Reko za samostojno republiko.

Italijanska nasilstva.

Italijani trgajo našim ljudjem razprsa ameriške in francoske znake. Italijanska poulična fakinaža je v Gorici dejansko napadla nekaj slovenskih gospodstev, ki so imele ameriške znake. Posebno se je odlikoval goriški Italijan Rossi in takozvana goriška italijanska „inteligentna“ mladina. Ko je neka gospodična na zahtevo goriških Italijanov, naj nosi italijansko trikoloro, rekla, da je Slovenka in da hoče otati pod Jugoslavijo, ji je neki italijanski „inteligent“ pred navzočimi italijanskimi častniki prisolil klofuto.

V Trnovem je neki italijanski maggiore zaklical nekemu dečku, ki je imel mal ameriški znak: „Meti via, via, questo sporco“. Tako se godi po vseh krajih na Goriškem, v Istri in Trstu.

Italijani proti slovenskim šolam.

V Kastavščini so zasedli Italijani vsako hišo, vse šole. Povsod ustavijo pouk šole, obljublajo pa, da bo šola po novem letu zopet odprta, seveda z italijanskim učnim jezikom. V Trnovem pri Ilirski Bistrici je šola zaprta. Samo v zavodu sester „Notre dame“ so dovolili pouk, seveda s pogojem, da se ne bo delala nobena propaganda.

Italijanska okupacijska oblast namerava atentat na slovensko šolstvo v Gorici in na Goriškem. Glede dveh javnih slovenskih ljudskih šol, ki jih je pred vojno vzdrževala goriška občina je sklenjeno, da se pokličejo učitelji iz Italije, da slovensko deco primerno vzgoje v italijanskem duhu. Zasebnih slovenskih šol Italijani ne puste otvoriti. Glede ljudskega šolstva na Goriškem je določeno, da čim prej izpremene učne knjige in so učitelstvu zaukazali, da poučuje slovensko deco v italijanskem duhu. Za okrajnega šolskega nadzornika je določen francizen Italijan iz renegatske družine Francesco Spazzapan, ki je bil že med prvo italijansko okupacijo nadzornik slovenskih šol na Kobariškem in v Brdih. (Tedaj so bile šole vse italijanske).

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Naše meje.

Božič na koroški fronti.

Ljubljana, 28. decembra. O položaju na koroški meji smo povsem navezani na privatna poročila. Merodajni faktorji ne smatrajo za vredno, da bi slovensko javnost odkrito, jasno in hitro informirali o vseh akcijah in dogodkih na Koroškem. Božič ni razlival miru na Korotan. Nemci so povsod napadali. Priobčujemo pismo, ki nam opisuje dogodke v Borovljah:

„Mi smo imeli premirje čez praznike. Vsako noč je skoraj alarm. V ponedeljek ponoči smo oddali štiri strele na most čez Dravo in v torek dvajset z našim topom. Nemci so začeli skoraj v Borovlje „butati“. Celo noč je bil hud ogenj s strojnimi. Imeli smo samo dva ranjenca. — Nemci, jako dobro zakopani, imajo dosti topov in sploh vse. Nekaj žrtev bode še zahteval Celovec, predno bo v naših rokah. — Nemški skutarji so nas hoteli na sveti večer napasti. Obkolili smo jih in aretirali dvanajst oseb, župana, učitelje in take višje. V vasi smo dobili dva voza orožja, ročnih granat in municije. V Borovljah je neki civilist obstrelil slovenskega poročnika v nogo.“

Političen pregled.

Angleško časopisje in jugoslovansko-italijanski spor. Vse ugledno angleško časopisje se postavlja v našem sporu z Italijo na našo stran. Angleško časopisje smatra jugoslovansko vprašanje povsem opravičeno za os bodoče politike na jugovzhodu in morda za os bodoče srednjeevropske politike. Znani angleški publicist, bivši dunajski dopisnik in sedanji glavni urednik zunanjega oddelka „Timesa“ William Steed razpravlja v zadnji številki „Edinburg Review“ natančno o vsem našem vprašanju, bavi se s krfskim paktom in rimskim kongresom ter povdarja vse zasluge, ki jih je ententa imela od narodnostne politike, ki je oslabila habsburško monarhijo na znotraj. Steed je pravičen človek, pravi gentleman, pa presojuje stvari povsem stvarno ter se zavzema za naše pravice ter svetuje Italiji, naj bo popustljiva in da se že v svojem lastnem interesu pogodi z Jugoslavo. „The Nation“ pa piše: Sedaj, ko je proglašeno ujedinjenje jugoslovanskih dežel s Srbijo, postaja še nujnejša potreba, da se na Italijo naslovi ostra beseda.

Italijani proti Wilsonu. Wilson je, kakor znano, odložil svoje potovanje v Italijo. Prišlo je do konflikta med zastopnikom italijanskega imperijalizma, z zunanjim ministrom Sonninom in zastopnikom svetovnega demokratizma, predsednikom Wilsonom. Toda Wilson bo prišel v Italijo. Kot uvod njegovemu prihodu ga je pričela italijanska publicistika prikrito in neprikrito napadati. Tako prinaša oficiozna „Tribuna“ članek, ki je naslovljen „Bog nas varuj naših prijateljev“, v katerem je javnost proti predsedniku severo-ameriške Unije. Da pa hujkajo italijanski imperijalisti ljudstvo in posebno vojaštvo proti Wilsonu, je že vsakomur dobro znano. Italijanski vojaki in tudi častniki v zasedenem jugoslovanskem ozemlju le preradi kriče: „Abasso il Wilson“ ter smešijo in šezigajo javne podobe velikega glasnika svobode. Tako so italijanski častniki dne 15. t. m. v Št. Petru Wilsonovo sliko na drobne kosce raztrgali.

Furlanija za samostojno republiko. Goriški Furlani so zelo razburjeni radi italijanske okupacije. Grozi jim gospodarski polom. Dan na dan se pojavljajo močnejši glasovi, naj se osnuje iz goriške Furlanije in beneškega furlanskega ozemlja posebna republika pod imenom: „Venezia Giulia“.

Nemci rovarijo proti jugoslovanski državi. Kakor znano so Nemci imeli velike nade, da prične splošna železniška stavka na vsem ozemlju

SHS. Načelstvo I. D. S. je sedaj v seji 24. t. m. vzelo z ogorčenjem na znanje, da skuša vlada Nemške Avstrije vprizarjati v državi SHS železničarske štrajke. Dognalo se je namreč, da je izplačala vlada Nemške Avstrije „Streikomiteju“ v Mariboru 100.000 K v svrhe, da pomaga izzvati nove štrajke. Tako torej! Sedaj je stvar jasna in vemo, kje so dobivali stavkajoči nemški železničarji denar. Naša vlada pa jih je zato izdajstvo sprejela še celo nazaj v službo. To je tudi mogoče le pri nas.

Dnevne vesti.

Višnjeva repatica. (Narodni aristokrat). Izviren satiričen roman odličnega slov. pisatelja Vladimirja Levstika začnemo priobčevati začetkom januarja. Dejanje romana se vrši na Slovenskem nekaj let pred svetovno vojno. Roman je velezanimiv v vsakem oziru.

Priznanje. Priprost naročnik iz Štajerske nam piše: V imenu vseh somišljenikov Vas prosim, da bi večkrat priobčili take dopise, kakor so n. pr.: Proč z avstrijskimi ilapci, Razmere v Celju itd., kajti razmere pri nas so še take, da bo treba trde metle, če hočemo pomesti temeljito te ničvredne smeti. Skandalozno bi bilo, če bi imeli prosluli elementi avstrijskega režima v Jugoslaviji vodilno besedo.

Italijani spreminjajo slovenska imena. Italijani prekrščajo vsa slovenska imena naših slovenskih železniških postaj v italijanske spakedranke. Tako beremo za Kilovče „Monte freddo“, Trnovo-Bistrica „Terra nova“, Jurdani „Giordano“ in še mnogo drugih.

Župan Korbar — odstavjen. Narodna vlada v Ljubljani je odstavila dobrunjskega župana Franceta Korbarja iz Hrušice, bivšega pristaša Šušteršičeve stranke. Občinske posle je začasno vlada poverila domačinu Franu Selanu, dež. rač. revidentu. Korbar se je krčevito oklepal županskega stolčka, vžlic nezaupnici, ki so mu jo dali vsi občinski svetovalci. Konec je njegovemu županovanju, a za vse bo moral še temeljit odgovor dati, kajti temeljito se bodo pregledali občinski računi.

Narodna zavednost. Lastnica trgovine Bernatovi v Ljubljani ima svojo hčerko v nemški šoli na Vrtači.

Kako smo dobri napram Nemcem pričajo dejstva, da je v Ljubljani še mnogo bivših nemških avstrijskih uradnikov, ki so sicer odstavljeni, ki pa še vedno uživajo privilegije pri mestni aprovizaciji.

Za stradajočo umirajočo srbsko decimo danes prejeli 13.257 K. Večje zneske so darovali sledeči plemeniti dobrotniki: v Kamniku 1010 K; g. Stele 100 K; g. Šarabon 300 K; ga. Lia Gorupova 120 K; ga. Krajnc je nabrala ob krstni slavnosti prvorojenke g. Pahernika v Vuhredu 200 K; vodstvo narodne šole v Rajhenburgu 947 K; stražna stotinja celjskega pp. 540 K; g. župnik Musi 200 K; g. Verdnik, Ljutomer, 111 K; obrtno pomožno društvo v Ljubljani 300 K; narodna šola v Jarenini 165 K 40 h; gg. srbski častniki v Ljubljani 310 K. V blagu smo prejeli: 246 kosov perila in oblačil ter 128 parov čevljev.

Za oslepele vojake je prejela komisija za vodstvo in likvidacijo deželne uprave od vojaškega veteranskega društva v Novem mestu znesek 80 K.

Topniški častniški zbor v Celju je v spomin proslave zedinjenja Jugoslavije sklenil: 1) Iz prostovoljno nabrane vsote častniškega zbora se ustanovi zaklad, ki bo imel namen podpirati slepe in druge invalide topničarje celjskega topničarskega okrožja. Statuti in vsota, ki se je že nabrala, se razglasi po časopisih. 2) Častniška menaža za prehrani 2 uboga, marljiva dijaka srednjih šol, v prvi vrsti potomce padlih topničarjev. 3) Častniška menaža za prehrani opoldan ubožnega invalida, v prvi vrsti topničarja. — Z ozirom na točko 1) se vabi narodno čuete občinstvo, naj prispeva, četudi z najmanjšimi vsotami temu dobrodelnemu zakladu, ki se bo naložil v domačih denarnih zavodih. Denar naj se pošlje Gospodarskemu uradu topniškega poveljstva v Celju. Zneski in darovalci se bodo mesečno razglasili po slovenskih časopisih.

Iz Slov. Bistrice. Postajni poveljnik in obenem poveljnik vojaškega oddelka, je v Slovenski Bistrici neki osemnajstletni mladenič, ki še ni dovršil kadetnice, a ga je nekdo imenoval za poročnika, (kdo se ne ve). Na to važno mesto pač spada izkušen častnik, ki ima več vojaške in splošne izkušnje kot pa tak mladenič in takih častnikov nam ne manjka. Zdi se, da ima tu vmes roko nekdo, ki ima sploh to lastnost, posegati v vojaške zadeve. Tu bi bilo zdravo, da poseže organizacija naše vojske z železno pestjo v taka sumljiva gnezda!

Učiteljske plače. Od merodajne strani nam z ozirom na to notico poročajo sledeče: Da se plače niso pravočasno izplačale, niso krivi uradi v Ljubljani, temveč poštna hranilnica na Dunaju, ki je dotične nakaznice za več okrajev n. pr. celo za okraj krški, črnomeljski, ljubljansko okolico itd. vrnila z opazko, da denarja ni mogoče nakazati, ker so ti kraji zasedeni po Italijanih. Radi štrajka na Štajerskem pa se je za neizvršitev nakazil zvedelo šele sredi meseca decembra. Kedor se je oglašil, se mu je takoj vnovič izplačalo in obenem se je

odredilo, da so smeli izplačati izvršiti tudi davčni uradi.

Učitelji — častniki! Prošnje rešene. Sestanek v ponedeljek ob 1/49. zjutraj pred deželnim dvorcem, odkoder odidemo skupno k likvidaturi. T. G.

Telefonski in brzojavni promet zunaj Jugoslavije ustavljen. Ljubljanski korespondenčni urad naznanja: Na višje povelje je ustavljen ves telefonski in brzojavni promet zunaj Jugoslavije. Radi tega nismo dobili nobenih depeš ne od čehoslovaškega tiskovnega urada na Dunaju, ne od dunajskega kor. urada v Gradcu. Zveza z Zagrebom je še vedno prekinjena vsled snežnih zametov.

Po ljubljanskih gostilnah zabavlja kazinot krojač Pohlheimer čez našo državo in naš narod. Vzlic temu ga naše dame in gospodje podpirajo, da more bogateti s slovenskim denarjem.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v ponedeljek, dne 30. decembra t. l. ob 3. uri popoldne v zborničnih prostorih (Beethovnova ulica 10, I. nadstropje) redno javno sejo z naslednjim dnevnim redom; I. Predložitev zapisnika zadnje seje. II. Naznanila predsedstva. III. Naznanila tajništva. IV. Zbornični proračun za 1. 1918. V. Razne prošnje za podpore in ustanove. VI. Imenovanje zborničnih zastopnikov v šolske odbore obrtnih nadaljevalnih šol v Idriji, Cirknici, Žireh, v Toplicah pri Zagorju in v Šmartnem pri Litiji. VII. Rekurz proti predpisu zbornične doklade. VIII. Samostalni predlogi gg. zborničnih članov. IX. Tajna seja.

Pevsko društvo „Slavec“ je izročilo „Društvu slovenskih časnika“ (recte: članom uredništva Slov. Naroda. Op. ur.) svoto 200 K ustanovnine.

Potniška prtljaga. V zadnjem času jemljejo potniki seboj v osebne vlake toliko ročne prtljage, da so hodniki in posamezni oddelki prenapolnjeni, da je revizija vozniških listkov nemogoča, da je vstopanje in izstopanje potnikov zadržano oz. ogroženo. Železniško obratno vodstvo opozarja občinstvo, da je dovoljeno vzeti v oddelek le toliko prtljage, kolikor ima prostora nad sedežem. Vsi hodniki kakor tudi tla v oddelku morajo ostati prosti. P. n. občinstvo naj v lastnem interesu pomaga vzdržati red in redn promet na naših železnikah.

Potniki v italijansko okupacijsko ozemlje, pozor! Potniki, ki potujejo iz Ljubljane proti Logatcu in Podbrdu, imajo navado, da puščajo pri izstopu v kucejih vse polno najnovejših časopisov, katere potem Italijani vzamejo in pridejo tako po ceni do najnovejših vesti. Opozarjamo vse potnike, da v interesu naše stvari ne puščajo ob meji italijanskega zasedenega ozemlja v kucejih nobenih časopisov, ne slovenskih, pa tudi ne nemških. Na ta način se podpira le italijanska špijonaža. Torej potniki pozor!

Francosko-slovenska organizacija. V Ljubljani se je osnovala francosko-slovenska organizacija, z namenom, dati članom proti majhnemu mesečnemu prispevku (10 K) na razpolago: 1. brezplačno: pouk v francosčini (tečaj za začetnike — nadaljevalne tečaje in posebne tečaje za učitelje); čitalnico, izposojevalno knjižnico; 2. proti majhnemu odškodnini: predavanja (v francosčini in slovensčini) o važnih tekočih vprašanjih, glasbene in literarne večere, veselice; 3. po kolikor mogoče zmernih cenah: posredovalnico za potovanja proti Franciji in trgovsko poslovalnico, zvezano naravnost s Parizom (čim bodo to dovoljevale splošne razmere). Vsi, ki bi se utegnili zanimati za razvoj te organizacije, naj izvolijo sporočiti takoj po navadni dopisnici svoje ime, svoj stan in naslov gospodu profesorju Meurville-u. Narodni dom, soba št. 5. v Ljubljani. Število članov bo omejeno, zato je priporočati, da se odzovete čimprej, ker se bo uredil poznejši zapisnik članov po vrsti, kakor so pristopali.

Smučarji novinci, ki žele začetnega poduka, naj se zbero danes (nedelja) popoldne ob 2/15 na Dolenjskem mostu. B.

Društvene vesti.

Silvestrov večer Ljubljanskega Sokola. Po štiriletnem prisiljenem odmoru je letos priljubljeni Silvestrov večer Ljubljanskega Sokola v telovadnici Narodnega doma. To je prva „Sokolova“ prireditve v prosti, sokolstvu prijazni Jugoslaviji. Spored je skrbno izbran. Poleg telovadnih, pevskih in drugih nastopov pokazali se nam bodo zadnjikrat tudi naši nekdanji tirani, seveda dobro zastraženi, da jim ne pride na misel, se zopet polastiti gospodarstva. Sodeluje orkester „Narodnega gledališča“. Za pljačo in jestvine bode kar najbolje preskrbljeno.

Zveza škotistov, krajevna skupina „Ljubljana“ opozarja svoje člane na društveni sestanek, ki je v nedeljo dne 5. januarja 1919.

Sokol in Glasbeno društvo v Ribnici priredita Silvestrov večer. Na vsopredju je petje, spevoigre in burka. Začetek točno ob 8. zvečer. Posebnih vabil ni.

Glasovi iz občinstva.

Veselo znamenje. Ko sem v ponedeljek prišel na mesarski trg, je bilo ob deseti uri še polno špeha na stojnicah, posledica, da smejo mesarji prosto nakupovati prašiče. Tudi cena je znatno padla. Seveda je še visoka, trideset kron kilo, vendar je lahko tudi

revež dobil nekaj zabele, ki je preje ni dobil niti za drag denar. Hvala Bogu, da so minuli časi, ko je avstrijska vlada podpirala v raznih centralah in vnovčevalnicah sedeče lopove, da so pili ljudstvu mozeg. Iz tega dejstva je razvidno, kako so skrbele vnovčevalnice za blagor ljudstva. Upamo, da bo sedaj konec našemu trpljenju. Pri tej priliki izražamo ponižno prošnjo, naj se že objavi, kaj je sklenila komisija za določitev cen, ker sedaj ne čutimo drugega uspeha, kakor da sta se meso in premog podražila. Radi bi tudi vedeli kam so šli milijoni in milijoni, ki jih je zaslužila(?) vnovčevalnica za klavno živino.

Kulturen pregled.

Jugoslavija u svetlu statistike. Pod ovim natpisom obradio sam na temelju službenih statističkih publikacija sve krajine, — koje ulaze u sklep Jugoslavije u etnografskom i ekonomskom; te će to biti prvo djelo, koje će pružati točnu i vjernu sliku čitave Jugoslavije. Knjiga će obasirati više stampanih araka, desetak što većih što manjih tabela, kao i preglednu kartu cijele Jugoslavije. Izaći će o novoj godini (1919), te će joj biti cijena 6 kruna (sa poštarinom K 6/50) odnosno 4 dinara (sa poštarinom 4 dinara 30 para) te će se prodavati samo uz gotov novac, dakle bilo da se naručbina unapred pošalje, ili uz pouzeće. Joso Lakatoš, publicist, Zagreb Gundulićeva ulica 59.

Gospodarstvo.

Koncentracija kapitala. „Jadranska banka“ je kupila znano Zaborjevo tovarno strojev, Samassovo livarno zvonov in Töniesovo tovarno strojev v Ljubljani. Znano je dalje, da je ta banka kupila tudi odpremno podjetje „Balkan“. Tako vidimo, da se vrši polagama koncentracija kapitala, ne sicer ravno tako, kakor to napoveduje Marks, a z istim konečnim efektom. Ali je to dobro? Na dlani leži, da kapitalistična Jadranska banka te koncentracije ne izvaja iz ljubezni do jugoslovanskega ljudstva, ampak zato, da bi dobili njeni delničarji čim večje dividende, a upravni svetniki in ravnatelji tantijeme. Koncentracija podjetij se mora le pozdraviti, v kolikor se s tem pospeši in poceni produkcija. Ako naj bi pa taka koncentracija kapitala, oziroma produkcijskih sredstev, zasledovala namen, da bi eno samo podjetje monopoliziralo vso produkcijo in poljubno narekovalo cene, mora država temu napraviti primerno zanko.

Emisija novih delnic Ljubljanske kreditne banke. Opozarjamo vse interesente, da 31. t. m. poteče rok za razpisano subskripcijo novih delnic Ljubljanske kreditne banke, vsled česar je treba do tega roka predložiti stare delnice v prekolokovanje v svrhu izvršitve dobavne pravice. V kolikor nove delnice ne bodo subskribirane od starih delničarjev, se lahko oddaja novim reflektantom po kurzu K 650— Tozadevna pojasnila in potrebne tiskovine so pri blagajnah banke na razpolago.

Aprovizacija.

Meso na rdeče izkaznice B. Stranke z rdečimi izkaznicami B prejmejo goveje meso v ponedeljek, dne 30. t. m. in v torek, dne 31. t. m. v cerkvi sv. Jožefa po naslednjem redu: V ponedeljek, dne 30. t. m. od 1 do pol 2 pop. štev. 1 do 200, od pol 2 do 2 štev. 201 do 400, od 2 do pol 3 štev. 401 do 600, od pol 3 do 3 štev. 601 do 800, od 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do 4 štev. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 štev. 1201 do 1400, od pol 5 do 5 štev. 1401 do 1600. V torek 31. t. m. od pol 8 do 8 dop. štev. 1601 do 1800, od 8 do pol 9 štev. 1801 do 2000, od pol 9 do 9 štev. 2001 do 2200, od 9 do pol 10 štev. 2201 do 2400, od pol 10 do 10 štev. 2401 do konca.

Zgubil sem na Štefanovo zvečer listino z 2 sokolskima nabiralnima polama od Dolenjskega mesta do Starega trga. — Odda naj se proti nagradi v našem upravništvu. 2-1

Vsem ženinem in nevestam priporočam, da pri nakupu pohištva oglasite se v zalogi pohištva, Vido Bratovž, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13 (Kolizej) Stari trg 4.

Mesečno sobo, meblvano, s posebnim vhodom, išče drž. uradnik. Ponudbe na uprav. pod „Jugoslovan“. 2-1

Odvetniški koncipijent išče meblvano sobo s posebnim vhodom od 1. januarja naprej. Ponudbe ponudbe pod „Koncipijent“ na upravništvu.

V službo se sprejmejo s 1. januarjem: 3 hlapci, plača 50 K mesečno, 1 hlapec, ki se razume nekoliko na kmetijske stroje, plača 60 K mesečno; 1 dekla za svinje, plača 30 K mesečno; 1 dekla, ki se razume nekoliko tudi v kuhinji, plača 40 K mesečno in 1 sobarica. Ponudbe na občinski urad Guštanj. 2-2

Trgovci, gostilničarji, obrtniki in drugi uradniki, ki žele kaj kupiti ali se naseliti v jugoslovanski Koroški, naj takoj natančno poročajo svoje podatke na „Narodni svet“, pošta Guštanj. 5-2

Mesečno sobo išče za takoj ali pozneje stalno nameščen uradnik v Ljubljani. — Ponudbe na upravništvu pod „Uradnik“. 2-2

Kontoristinja vešča slovenskega in nemškega jezika, stenografije, strojepisja, zanesljiva in poštena, se sprejme. — Lastnoročno pisane ponudbe s plačilnimi pogoji pod šifro „Stalno mesto“ na uprav. „Jugoslavije“. 2-2

Potrjim srcem naznanjamo, da je naš preljubi, dobri sin, oziroma brat

Vladimir Furlani

učitelj

po kratki bolezni danes ob 10. uri dopoldne mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega rajnega bo v ponedeljek, ob pol 2. popoldne, iz hiše žalosti Elizabetna cesta 11.

Ljubljana, 28. decembra 1918.

Leopold Furlani, Kristina Furlani, oče, mati.

Leopold, Ladislav, Ljudmila, Mara, bratje in sestre.

Ferdinand Žagar, Zora, Stanislav, bratranca in sestrična.

Usakourstne slamnike

za gospe, deklice dečke in gospode, od prostih do najfinejših, priporoča gospodov trgovcem in slavnemu občinstvu za obila naročila.

Fran Cerar tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 10 7-7
Cene kakor temu času primerno nizke. Postrežba točna.

Najfinejše rokavice, parfemi in kreme

O. Bračko

Ljubljana

Dunajska cesta št. 12 23 4-4

Ljubljana, Kongresni trg št. 3/1.

Zavod za reklamo in snazenje
N. Matelič

 Fr. Kobler, sod. svetnik v p. in odvetnik naznanja v svojem in svoje rodbine imenu, da je po zdaj zanesljivih vesteh padel ljubljani, nepozabni sin in brat

Vladimir Kobler

podporučnik srbske legije

dne 19. septembra 1916 v boju za svobodo, star 22 let.

Pokopali so ga njegovi tovariši Slovenci v Medjidiju v Dobrudži.

Vsi, ki ste ga radi imeli in z nami upali, da se vrne iz daljne Rusije, ohranite mu časten spomin!

Ljubljana v decembru 1918.

 Potrta globoke žalosti, naznanja soproga **Helena Biener** v svojem in v imenu svojih otrok **Helene, Frica, Marijane, Eme, Anči, Edit** in **Roberta**, kakor tudi ostalih sorodnikov, da je njen iskrenoljubljani soprog, oziroma oče, gospod

ALOJZIJ BIENER

pivovaritelj

v petek, 27. t. m. ob 3/4 7. uro zvečer, po kratki mučni bolezni preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 29. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani, ob 8. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 28. decembra 1918.

Brez posebnega obvestila. — Mestni pogrebni zavod.

 Naznanjamo žalostno vest, da je naš večletni pivovaritelj, gospod

ALOJZIJ BIENER

dne 27. decembra 1918 po kratki mučni bolezni preminul. Bil je vzoren sotrudnik, kateremu ohranimo časten spomin.

Pogreb bo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 28. decembra 1918.

Delniška družba pivovarne „UNION“.

Mestni pogrebni zavod.

Mast, slaninu, suho meso i salamu (Braunšvajger)

razašiljem usve krajeve Jugoslavije u poštanskim paketima od 20 kg uz dolje naznačene cijene:

Mast. po 24 K po kg Suhe šunke po 22 K po kg
Slaninu po 28 K po kg Salamu (Braunšv.) po 20 K po kg

la kavin nadomjestak nepakovan K 5.50 po kg.
la kavin nadomjestak u paketima 1/4kg po K 6.50 po kg.

Novac unapried ili 50% kapare, ostatak uz pouzeće. Pakovanje (Sanduk) računam K 9.—, a poštarinu K 4.20. Kupci, koji lično dogju, mogu slobodno iz mjesta kao i preko granice Hrvatske svaku količino sa sobom ponei. 46 20-5

J. Gigović, tvornica suhomesnate robe i masti, Nova Gradiška, Slavonija.

Razglas.

Podpisane banke so sklenile z ozirom na temeljite izpremenjene denarne razmere, znižati obrestno mero od vlog na hranilne knjižice, tekoči račun in žiro-konto, počenši s

1. januarjem 1919 na

3%

o čemur se cenjeno občinstvo tem potom obvešča, s pripombo, da mu je na prosto dano, vloge pred tem terminom dvigniti.

Ljubljana, dne 20. decembra 1918.

Ljubljanska kreditna banka Kranjska deželna banka

Podružnica Jadranske banke Podružnica Avstrijskega kreditnega zavoda

Podružnica Češke Industrijske banke Podružnica splošne prometne banke

Ilirska banka.